

REETTA ANDOLIN

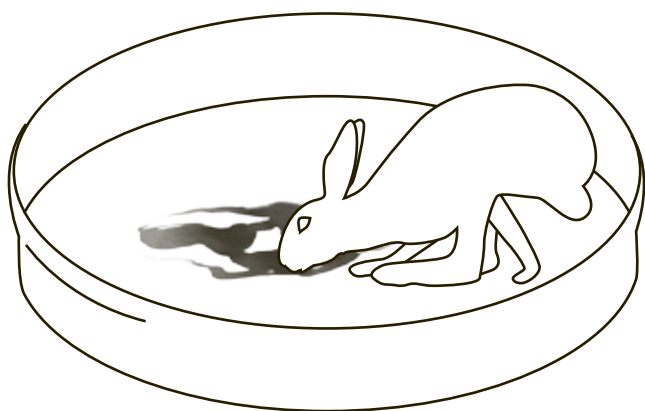

TAMMI

ROMAANI

UNELMA

REETTA ANDOLIN

UNELMA

TAMMI

HELSINKI

Kaikki teoksessa esiintyvät henkilöt ovat fiktiivisiä,
ja heidän yhteytensä todellisiin ihmisiin ovat sattumanvaraisia.

© Reetta Andolin ja Tammi 2024

ISBN 978-952-04-6227-7

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Painettu EU:ssa

I O S A

LUKU I

Tie on päällystetty mustaksi ja sileäksi. Auton renkaista tuskin kuuluu ääntä, kun Hanna ajaa tuttuihin mutkiin. Mutkiin, joista hän osaisi kaartaa vaikka silmät kiinni. Autolla, kevarilla, mopolla, pyörällä, apupyörillä. Millä vain hän osaisi ajaa nämä mutkat.

Liikennevaloissa palaa tietenkin punainen. Hanna ei muista, onko yksikään auto koskaan ylittänyt kylään saattavaa päätieta, mutta sen hän tietää, että isoista kaupungeista päin tuleville valot ovat aina punaiset.

Valoista näkee kirkon. Sen valkoiseksi rapatut kyljet, harmaat sokkelikivet ja mustat ruutuikkunat. Juuri siltä kirkon kuuluu näyttää, ja juuri sellaisiksi uudetkin kirkot tulee rakentaa ja piparkakkukirkot koristella.

Kirkon ikiaikaiset portaat nousevat pienen kylän keskustasta jyrkeinä ylös, ylös kuin lupaus. Päätyvät valtaviin angervoihin, jotka värjöttelevät punaisina jäisessä sateessa.

Kirkon takaa alkaa puiden reunustama kylänraitti, jossa ovat Veikan kenkä ja Kaihdin-Oskari, Kirkkopuiston optiikka, Päivän pulla, Säästöpankki ja Sale. Muuta ei kai tarvita, sillä vaatteet ja taimet ja uudet vispilät rikkoutuneiden tilalle ostetaan nykyään moottoritien varteen nousseista aaltopeltisistä kuutioista. Kukkakaupan Raija sentään myy vielä Salen vieressä leikkokukkia.

Hanna heilauttaa kättään Saaralle, joka juoksee tien laitaan huomattuaan tutun auton. Unohtunut taas pelaamaan koulun pihalle, sateesta piittaamatta. Saara huitoo kädellään ja Hanna pysäyttää. Tuntuu hyvältä poimia likomärkä tyttö lämpimään autoon.

– Käydään hakemassa pojat päiväkodilta, Hanna sanoo ja yrittää halata, mutta Saara pyristelee vastaan.

Miten lapsi olisikaan voinut tottua halauksiin täällä. Vain töissä, siinä Hannan toisessa maailmassa, tervehdittään halaten.

Uusi hoitaja odottaa päiväkodin pihan virkaa tekevällä hiekkakentällä.

Päivä on ollut kuulemma hyvä. Hanna hymyilee pojille, hoputtaa heitä katseellaan portille päin. Pyhäkoulu alkaisi pian.

Martti menee kauemmas odottamaan, mutta Aaro tarttuu Hannan käteen. Uusi hoitaja nostaa kuistilta putkikassin.

Puhelin Hannan taskussa värisee ja saa hänet hätkähtämään. Hän painaa katseensa uuden hoitajan vihreisiin silmiin ja puhuvaan suuhun.

Hoitaja kaivaa kassin sivutaskusta välipalakeksin, jonka Hanna on sinne aamulla tyrkännyt pelätessään lasten näkevän nälkää päiväkodin ja pyhäkoulun välissä. Päiväkoti-päivät tuntuvat niin pitkiltä.

– Äiti, Aaro sanoo ja vetää kädestä.

Yhtäkkiä Hanna ei tiedä, voiko päiväkodin pihassa näyttää tuimalta saadakseen lapsen odottamaan rauhassa.

– Äitii, Aaro sanoo taas ja nykäisee kädestä niin, että Hannan olkapää heilahtaa.

Hoitaja katsoo poikaa ja vetää huulensa viivaksi. Hannalle

tulee mieleen horisontti juuri ennen taivaalle kerääntyviä mustia pilviä.

– Menehän odottamaan veljesi kanssa, hän sanoo Aarolle ja kääntyy sitten Hannan puoleen keksiä heiluttellen. – Itse en syöttäisi tällaisia lapselle. Teollinen ruoka rikkoo suolen.

Tahtomattaankin Hanna nostaa kulmiaan.

– Esimerkiksi omena on hyvä välipala, hoitaja sanoo asetellessaan keksin takaisin kassiin. – Omenan voi kuoria kauniiseen eväsrasiaan ja puristaa päälle sitruunamehua.

Hanna nyökkää, tuntee kurkunpäässään naurun. Hän vilkaisee sivusilmällä poikiaan, jotka seisovat tyhjällä pihalla kuin tinasotilaat. Heitä hoitajan ohjeet eivät näytä huvittavan, joten Hannakin päättää suhtautua niihin vakavasti. Hän kyllä oppisi päiväkodin ja koko tämän maailman tavat.

Hoitaja ojentaa putkikassin Hannalle vakavana.

– Hoitokokemus ei voi olla hyvä, jos lapsella ei ole kunnan varusteita. Täältä puuttui yksi kurarukkanen.

Lauseen päätyttyä hoitajan huulet puristuvat taas tiukasti yhteen.

Kurkussa kytevä nauru asettuu Hannan rintaan joksi-kin kovaksi ja painavaksi, kun hän huomaa Martin käsissä sateen kastelemat villatumput. Hän harppaa Martin luo, riuhtaisee tumput pois ja yrittää lämmittää pojan nihkeitä sormia omista kämmenissään.

Lapset eivät kuulu päiväkotiin, Hannan mielessä käy. Lasten paikka on kotona eikä tällaisilla sorapihoilla, hän ajattelee ottaessaan Aaronkin käden omaansa ja suunnatessaan portille.

– Miksi rypäleistä tulee rusinoita, kun ne kuivataan, mutta omenoita sanotaan vaan omenoiksi? Aaro kysyy, kun Hanna peruuttaa tyhjältä parkkipaikalta kylänraitille.

Saimin sitkeät kuivatut omenat maistuvat Hannan kielellä. Makeat viipaleet, jotka varmasti tänäkin syksynä kuivuisivat korkeassa kuivurissa. Makeus kuitenkin unohtuu, kun puhelin alkaa taas väristä. Saara puristaa takapenkillä pikkukeljeään polvesta ja nostaa sormen suunsa eteen.

– Äitin puhelin soi, hän kuiskaa.

Hanna huokaisee. Lapsikin sen tietää. Äidin on vastattava. Kaikesta ja mistään huolimatta työpuheluihin hänen on vastattava.

Salen jälkeen musta päällyste muuttuu harmaaksi ja kuluneeksi asfaltiksi. Auton pyörien alla ropisevat samat hiekkajyväset, jotka lapsena kutittivat paljaita jalkapohjia, kun uuden päällysteen päällä sai vihdoin juosta.

Harmaa tie vie Rantaan. Siihen Rantaan, jota ei koskaan ole kirjoitettu pienellä alkukirjaimella. Tienvarressa kylänraitin pakettitalot vaihtuvat punamultaisiksi hirsitaloiksi. Olohuoneiksi ja keittiöiksi, joissa Hanna on leiponut lapsena ja joihin hänen lapsensakin kutsutaan nyt leikkimään.

Lyhyen puhelun jälkeen Hanna avaa auton ikkunan raolleen ja hengittää sisäänsä tuttua tuoksua, jossa tällaisellakin säällä on hiven merta. Hän hengittää syvään, ja tuntee kiireen antavan periksi.

– Katsokaas, kuinka hieno syshortensia Korhosilla vielä on, Hanna sanoo hiljaisen takapenkin suuntaan.

Puutarhat, joiden parhaat piilopaikat Hanna muistaa ulkoa, eivät näytä antaneen syksylle periksi vaan puskevat viimeisiä kukkiaaan värihäiskiksi harmauteen.

Marian ja Matiaksen talon kohdalla Hanna hidastaa, sillä hän huomaa, että leikkimökki on viimein valmis.

Ikkunan alle on maalattu saintpaulioita ja karmit on vahvistettu vaaleanvihreällä. Pikkuruiselle terassille Maria on

virkanut maton, joka nyt taistelee kylmiä sadepisaroita vastaan. Uudesta vauvastakin huolimatta Maria on virkanut maton, joka on kuin jättimäinen pitsiliina, Hanna ajattelee ja varoo katsomasta omalla puolellaan nököttävää mökkiä. Tietää sen maalipinnan halkeilleen, muistaa Aaron terassille keräämät hiekkakasat ja sen että toinen ikkunaruuuista on haljennut trampoliinitemppuilujen seurauksena.

Ensi kesänä pesen koko mökin painepesurilla, Hanna päättää.

Kun kodit ja puutarhat loppuvat, alkaa hiekkatie, jonka varressa avautuvat vanhat pellonpohjat. Tähän aikaan vuodesta ne ovat vain mutaisia niittyjä, joihin on tampattu traktorilla parkkipaikkoja isojen seurojen tarpeisiin.

Hanna hymyilee niittyjen takana pilkottaville rakennuksille. Siellä on Ranta. Muuttumaton, rakas Ranta.

LUKU 2

Rukoushuone kohoaa harmaassa maisemassa hehkuvan punamultaisena kesän talkoiden jäljiltä. Kulmissaan siistit listat, portainaan suorat graniitit.

Rukoushuoneen takana sijaitsee vanha tupa, Saimin koti. Sen pihassa on hauen muotoinen kallio ja suuri omenapuu, jonka Hanna ja muut lapset ovat kauan sitten istuttaneet. Kallion kyljessä kasvavat marjapensasrivit ja keltakukkaiset maa-artistokat, jotka vielä sinnittelevät talvea varten kynetyllä kasvimaalla. Hanna kuvittelee Saimin kykkimään kasvimaalle ja itsensä siihen viereen. Olisipa vielä kevät ja Petran kanssa perustettu yritys vasta ihmetys taikinatiinin pohjalla.

Parkkeerattuaan auton sepelille rukoushuoneen eteen Hanna päästää Aaron ja Martin turvavöistä. Saimi on jo keittiön ovella vastassa. Otsatukka on lyhyt, kuten aina. Hän kuivaa käsiään tutusti esiliinaan. Tähän aikaan vuodesta se varmasti tuoksuu herukoilta ja herkkukurkkujen mausteliemeltä.

– Sinä se et nykyään vastaa puhelimeen, Saimi sanoo.

Hanna huokaisee, kun muistaa Saimin nimen välkkyneen usein puhelimensa ruudulla. Vielä jokin aika sitten olisi ollut vaikea kuvitella yhtäkään hyvää syytä, miksi hän ei olisi vastannut Saimin soittoihin.

Siro käsi kahmaisee ilmaa Saimin ohjatessa Saaran ja pojat sisään. Hannan katse takertuu ryppyisen kämmenselän ruskeisiin pilkkuihin ja silkinohueen ihoon. Koukkusormiin, jotka eivät enää kauaa kantaisi ämpäreitä kaivolta saunalle.

– Sitä vaan soitin, että täällä on lapsille ennen pyhäkoulu silakkaa ja perunamuusia. Tuli sen verran iso kalansaalis, että laitoin kunnon satsin.

Rytmi, joka Rannan ulkopuolella pakottaa Hannan kii-rehtimään, päästää hänet otteestaan. Levottomuus katoaa käsistä ja olkapäistä, kun Hanna sipaisee Saimin kättä kii-tokseksi.

– Otatko sinä kanssa, Saimi kysyy.

– Kyllä, kiitos, Hanna yrittää sanoa reippaasti mutta saa aikaan vain kuiskauksen.

Keittiöstä kantautuu kiljahduksia. Eteiseen asti kuuluu toteamus, että kyllä on oikea emäntä, ja siitä Hanna tietää, että joku naisista on tuonut vastasyntyneensä näyttille ensimmäistä kertaa. Saimi sanoo hymyillen, että voi sitä pikkuista linnunpoikaa, ja nousee rappuset Hannan perässä. Juhlamokan tuoksu leijuu vastaan jo keittiön ovella. Hanna kuulee huokaukset ja hymyt ja sen kuinka maito nousee tuoreiden äitien pulleisiin rintoihin. Hän hymyilee jokaiselle ja saa hymyt muilta takaisin.

Maria on pukeutunut lenkkihousuihin ja säänkestävään takkiin. Suuri pipo kehystää hänen kalpeita kasvojaan. Lasta pitelevän kämmenen syrjässä on läiskä saintpaulian-sinistä maalia. Silmiä varjostavat mustat renkaat kertovat valvotuista öistä, ja Hannaa lohduttaa tietää, ettei ole ainoa, joka heidän kotikadullaan valvoo.

Perheen pienin pääsee sylistä pöydälle, kun Maria ravis-taa kättään väsymisen merkiksi. Aivan Matiaksen näköinen tämä viideskin.

Hannan rintaa kouraisee, kun Maria kysyy kuulumisia. Hanna hymyilee ja nostaa tytön syliinsä. Kaikki se on niin tuttua: vauvan makea tuoksu ja tuhina, joka saattaa tietää yhtä hyvin unta kuin itkuakin.

Vauva olkapäällään Hanna käy istumaan Aaron ja Martin viereen kylmään ja kaikuvaan ruokasaliin, johon Saimi on kattanut kaikille lautaset. Saara istuu loitompana muiden isojen tyttöjen kanssa.

Silkinpehmeä muusi, kullanrapeat silakat ja tillillä koristellut etikkekurkut häviävät lautasilta nopeasti. Hanna kahmaisee itselleen vielä kolmannen kasan kurkkuja ja huomaa Saimin hymähtävän tyytyväisesti.

Ohuita siivuja. Ohuita siivuja niiden pitää olla, tai Saimi ottaa veitsen kädestä ja näyttää mallia. Ohuita, läpinäkyviä kuin riite, joka on syntynyt pakkasyössä merenlahteen.

Kun lautaset ovat tyhjentyneet, Saimi toivoo, että lauletaisiin vielä yksi virsi. Tietenkin Saimi toivoo niin, Hanna hymähtää samalla kun tuntee puhelimensa värähtävän vaativasti.

Pitäisi lähteä tapaamaan sijoittajaa Saksaan, Petra tekstaa. Varaan lennot. Sieltä tulee viimeiset satkut 😊

Vauva tärahtelee vaippaa taputtelevan käden rytmissä. Hannaa hymyilyttävät Petran sanat: *viimeiset satkut*. Kuka sanoikaan, että rahoituksen kerääminen olisi vaikeaa? Kahdesta miljoonasta puuttuvat enää viimeiset sadattuhannet, jotka tarvitaan, jotta yrityksestä tulee totta.

Hän miettii Petraa yksin tienvarren valkoisessa toimistossa piirtämässä nopeita suunnitelmiaan valkotaululle tai Powerpointiin. Tekemässä näkyväksi terävillä vedoilla sitä, minkä Hanna oli nähnyt tiinun pohjalla. Voi, kuinka hän haluaisikaan olla toimistossa Petran kanssa!

Vauva pulauttaa. Aaro laulaa jokaisen muistamansa virren sanan kovaa. Marian ääni soi ruokasalissa kirkkaasti, Saimin vapisee jo. Virsi kimpoilee salin hirsistä imien Hannan mukaan rytmiinsä.

Näiden kahden maailman välissä Hanna nyt taiteilee. Sen, joka on aina ollut, ja sen, josta on olemassa vasta aavistus. Sen, jossa on luotettava ikaikaiseen, jotta kaikki säilyisi ennallaan, ja sen, jossa on uskallettava jatkuvasti kiihdyttää, jotta mitään uutta syntyi.

Virren jälkeen Saimi kokoaa pitkästyneet lapset salin pitkille sivupenkeille. Tänään keskustellaan tuhlaajapojasta, Hanna kuulee Saimin sanovan ja tuntee piston rinnassaan.

– Lähdetkö lenkille? Maria kysyy tullessaan ottamaan vauvan. – Et ole pitkään aikaan käynytkään.

Vauva sujahtaa kantoliinaan tottuneesti. Hanna katsahtaa ruokasalin kellon pitkiä viisareita, jotka nyt lentävät vaikka ne ovat aina ennen madelleet. Hallituksen kokous alkaisi pian.

– Unohdin lenkkarit, hän sanoo suutaan mutristaen.

Pian ruokasali on äideistä tyhjä. Vain salista kuuluu Saimin ääni, joka peittyy äkkiä keittiön heiluriovien rämähdykseen. Hanna hihkaisee kuin pikkutyttönä nähdessään tulijan. Kummisetä kantaa lautasta, jolla on kokonainen vuori muusia ja valtava kasa silakoita.

– No mutta! kummisetä huudahtaa nähdessään Hannan.

Hän laskee korkean annoksensa pöydälle ja tulee halamaan. Hanna vastaa halaukseen, sillä sen he nyt osaavat. Maailman tavat, heissä molemmissa.

– Tulitko pyhäkouluun? Hanna saa sanottua. – Vai äitien yhteiselle lenkille?

– Saimi soitti silakoita syömään. Ja enhän minä tiennyt, että itse rokkistarakin on täällä!

– Mikä rokkistara, Hanna naurahtaa vaivautuneesti ja katsahtaa sivuilleen.

– No tuollainen superyrittäjä.

– Shh, Hanna sihahtaa ja kurtistaa kulmiaan.

Kummisetä istahtaa alas, kauhaisee muusia haarukkaansa ja vakavoituu.

– Mitä kuuluu?

– Mitäs, Hanna vastaa ja yrittää löytää ne lauseet, jotka hänellä oli ennen kerrottavana lapsista ja Markuksesta. Remonteista ja seuravieraista. Uusista pesutorneista ja mustaherukkasadoista. – Kiirettä pitää.

Se on kaikki, mitä hän osaa sanoa.

Kummisetä katsoo Hannaa tutkivasti ja odottaa selvästi kuulevansa lisää.

– Laskettiin juuri Petran kanssa teidän rahoituskierroksen lukuja.

Hanna tuntee jalkojensa astuvan kaksi askelta taaksepäin ja huultensa puristuvan yhteen.

– Hiljaa! hän kuiskaa. – Ne asiat eivät kuulu tänne!

Kummisetä naurahtaa ja madaltaa ääntään.

– Eikö kukaan vielääkään tiedä?

Hanna pudistaa päätään.

– Ei edes Markus?

Rintaa painaa yhtäkkiä niin, että Hannan on hengähdettävä syvään.

– Nyt hei, kummisetä sanoo nauraen. – Kyllähän kaikki tietää, että olet mennyt pienestä asti omia latujasi. Haahkasta lähtien. Ei sua mikään pidättele. Ei edes nämä seinät.

Haahkojen kivi näkyy ruokasalin ikkunasta vaivoin nyt kun tervaleppien on annettu kasvaa rantaviivassa. Itsepäinen tyttö, sanoo äiti jossakin kaukana Hannan lapsuusmuistossa. Kun ilmetty äitinsä, vastaa isä tuhahtaen.

– Hei jooko, kummisetä maanittelee. – Tää kaikkihan on mielettömän hieno!

Salissa lapset suunnittelevat kotiinpaluujuhlia. Aaro kuuluu haluavan tarjota kakkua, Martti voileipiä. Ruokasalin seinät kohoavat korkeina ja vakavina tammisten palkkien varassa. Hanna näkee äitinsä ja isoäitinsä suuren salin penkeillä. Vanhurskaat äidit, joiden paikka on kotona.

– Ei täällä, Hanna sanoo painaen katseensa silakoihin, jotka leikkaantuvat jo kappaleiksi kummisedän lautasella.

Kummisetä vetää kulmansa kurttuun.

– Mitä sitten aiot sanoa, kun toi teidän juttu lähtee ihan oikeasti lentoon?

Ikkunan takana huutaa joutsen. Hannan olisi kerrottava Markukselle tänään.

– Uskotko sä siihen? Hanna kysyy sitten irrottamatta katsettaan tervalepistä. Joutsenen huuto kaikkoo vain palatakseen jälleen.

– Totta kai uskon! kummisetä huudahtaa. – Ja vaikka teidän yritys ei onnistuisikaan, se mitä sä teet, on oikein.

Kummisetä nousee lautasensa äärestä ja kyykistyy Hannan viereen kuten silloin, kun Hanna ei pystynyt pitämään sisällään polvinaarmujen tai väärin jaettujen karkkien nostattamia kyyneleitä. Kummisetä siristää silmiään.

– Mä en tiedä, miten sä teit sen mitä teit, mutta sä sait sen aikaan ihan itse.

Kummisetä viittoo käsillään kohti Hannaa, sitten ympäri salia ja saarnapönttöön päin ja pyörittää päätään.

– Lahjat on annettu käytettäväksi, eikö?

Hanna kohauttaa hartioitaan.

– Kuka tahansa olisi voinut laittaa lasten poimimat sienet taikinatiinuun ja unohtaa sen pakkaseen, kun kädet on täynnä työtä, hän mumisee.

– Höpsistä höpsis, Hannaseni. Muut olisivat heittäneet haisevat sienet roskiin ja laittaneet kannen tiukasti kiinni. Sä näit siellä pizzajuuston!

– Shh, Hanna sihahtaa taas.

– Sä olet löytänyt niin kiinnostavan jutun, että laskin juuri sun keksintösi ympärille rakennetun yrityksen arvoksi noin kuusi miljoonaa.

– Mistä sä sen voit tietää! Hanna huudahtaa. – Eihän meillä ole vielä mitään konkreettista. Patenttikin on –

Mutta lause jää kesken, sillä pyhäkoulu alkaa olla viimeistä virttä vaille ohi.

– Tuure Broholm, pankkiiri Jumalan armosta, käytös-sänne, kummisetä sanoo suu tutussa virneessä.

Virne katoaa vain hetkeksi, kun hän nousee ja kopauttaa kädellään ryttyistä savukeaskia.

– Olen teidän kummankin häikäisevän leidin käytössä.

Hanna pudistaa päätään kuin närkästyneenä, mutta solmii katseensa kummisedän katseeseen, joka lupaa, että kaikki kyllä onnistuu.

Salissa lauletaan. *Taiivaan Isällä on paljon lapsia*, lapset melkein huutavat. *Paljon lapsia on Taiivaan Isällä*, he laulavat naurussa suin, kun tietävät, että saavat seuraavaksi osoitella toisiaan.

Laulun päätyttyä lenkiltä palanneet äidit hoputtavat pyhäkoululaisia hyppäämään haalareihinsa, vaikka tarrojen liimaaminen pyhäkouluvihkoihin on vielä kesken. Pian, ennen kuin rattaissaan odottelevat vauvat hermostuisivat. Saimi pakkaa mukaan herkkukurkkuja ja mustaherukkamehua ja pyörittää päätään kaikelle hälinälle. Hannalle hän vinkkaa otsatukan alta tutusti silmää.

LUKU 3

Lapsuus

Saimilla on otsatukka, vaikka ei saisi. Ei se ole edes kaunis, äiti sanoo, ja isä lisää, että korkea otsa on naisen kaunistus. Marian isä taas sanoo saarnapöntöstään, että Saimin otsatukka on rottien nyrhimä. Minä en ymmärrä, missä kohdassa rotat muka pääsevät pitkiä hiuksia pureskelemaan, kun en ole ihan oikeaa rottaa koskaan edes nähnyt, saati sen hampaita. Leikkaavatko niiden pienet etuhampaat ohutta hiusta kuin sakset niin että lopputuloksena on suora otsatukka?

Otsatukka heilahtaa, kun Saimi laskee kiikarit silmiltään ja hymyilee minulle. Hän osoittaa niitylle, ja huomaan, että aurinko on noussut metsänreunan ylle oransseiksi raidoiksi. Ihollani kiemurtelee aamun viileys. Ja se on pelkästään minun oma syyni, sillä en millään jaksanut pukea villapaitaa ja sukkahousuja siinä pimeässä, kun Saimi vuorotellen hyräili *oi Jumala et hylkää pientä lasta* ja vuorotellen hoputti lähtemään. Painaudun lähemmäksi Saimin villapaidan hihaa ja annan sen lämmittää käsivarttani.

Saimi asettaa kiikarit kasvoilleni, vaikka tiedän jo valmiiksi, että niiden läpi näkyy pelkkää mustaa. Painan kiikareita tiukasti poskiani vasten, ettei Saimi huomaisi mitään ja sanoisi taas, että no, mikäs nyt on ja asettelisi koko kapis-tusta kipeästi silmäkuoppiini.

Katsomme hiljaa niityn yli sinne, missä sumu haalistaa pihlajien ääriviivat. Metsänreunassa kuuset koristavat sumua kuin musta pitsi, ja viimeiset kissankäpälät ja siankärsämöt erottuvat valkoisina pilkkuina. Lasken kiikarit, sillä haluan nähdä kaiken ja ihan kokonaan. Saimi sanoo shh ja osoittaa sumua uudelleen. Nyt erotan ison mustan eläimen, joka nostelee jalkojaan kissankäpälätäplissä.

Pian näen sarvet ja kuulen, kun Saimi sanoo, että voi herran tähden mikä kruunu. Hirvi pysähtyy kuuntelemaan ja huomaa, että sen sieraimistakin nousee sumua. Korvat liikkuvat nopeasti, kun eläin seisoo niityllä kuin patsas. Kaikki on pehmeää ja vihreää ja oranssia. Tunnen, kuinka sydämeni jotenkin kääntyy ja ihoni muuttuu lämpimäksi, vaikka värisen. En haluaisi olla iloinen siitä, että äiti joutui sairaalaan, mutta ilman sairaalaa en olisi tässä Saimin kanssa, katselemassa maailman kauneinta kruunua.

Ehdin vain huokaisuni puoleenväliin, kun sumusta ravaa esiin toinen suuri musta ja päästää valtavan huudon. Niin raapivan ja kireän, että tarraan Saimia kädestä. Hän sanoo shh ja nostaa kämmenensä suun eteen.

Hirvet taistelevat ja lyövät sarvensa yhteen niin että kolisee. Rusakko pakenee pesästään ja peltosirkut pyristelevät parvina taivaalle. Aurinko värjää niityn yhä oranssimmaksi ja paljastaa kaiken sen hien ja vaahdon hirvien kyljistä. Puristan Saimin rannetta niin, että siihen jää valkoisia puolikuita.

Sitten toinen hirvistä huutaa, ja perään toinen. Metsä vastaa neljästä eri suunnasta. Nostan kädet korvilleni ja lasken ne heti perään rinnalleni, että saan pidettyä sydämeni paikollaan. Sitten on taas suojattava korvia. Käteni vatkaavat ylös alas vielä sittenkin kun Saimi työntää minut ojan yli metsään.

Sumu nousee puiden latvoihin ja taivaalle ja yhtäkkiä toinen hirvistä nostaa päänsä, kääntyy ja juoksee pois. Toinen

jää. Se hengittää raskaasti siankärsämöihin ja kurjenkelloihin, kunnes nostaa itsekin päänsä ja puuskahtaa niin, että vaahto lentää sieraimista.

Vasta nyt näen, miten valtava se oikein on. Sarvet ylettyvät taivaaseen saakka ja niistä roikkuu kuusten latvojen naavaa.

– Se voitti, Saimi sanoo, kun tämä toinenkin suuri musta katoaa metsään.

Saimi ottaa repun selästä ja kaataa minulle lämmintä kaakaota. Otsatukka toistaa auringon oranssia ja hänen hampaansa loistavat. Pienet hampaat, jotka ovat maistaneet vaikka mitä. Uusia perunoita ja hääkakkuja ja pyhäpaistia. Hymyilen takaisin ja siristän silmiäni, niin että niidenkin ympärille tulisi kissanviikset.

– Niin ne pojat sitten sustakin joskus tappelee, Saimi sanoo ja näen viiksien katoavan, vaikka suu yhä hymyilee, enkä uskalla sanoa, että ei tarvitse tapella, koska menen Markuksen kanssa naimisiin. Ai Honkajuuren Markuksenko, kysyisi Saimi ja minä nyökkäisin.

Sitten aurinko onkin jo aamun korkeudella ja kaakao loppuu. Saimi oikaisee selkänsä ja lähtee harppomaan metsän läpi takaisin Rantaan. Olkansa yli hän huutaa, että eiköhän mennä päivän töihin. Minulle se sopii, sillä ajatus leipomisesta Saimin kanssa saa vatsani kuplimaan ilosta. Juoksen Saimin kiinni ja tunnen itseni yhtäkkiä jotenkin tärkeäksi. En olisi uskonut, että saan vielä joskus olla kokonaisen päivän Saimin kanssa kahdestaan.

Kiitos, pikkusisko! sanon hiljaa itsekseni. Sillä pikkusiskon minä toivon äidin vatsasta tulevan.

Saimin kotona Rannassa tuoksuu hirsiltä. Samoilta hirsiltä kuin rukoushuoneessa tai saunatuvassa silloin kun se on kylmänä. Minä saan kantaa sokerilla maustetun maidon ulos, kun

taas Saimi tuo ison kullhollisen vaaleanpunaiseksi vatkattua puolukkapuuroa. On tulossa lämmin päivä, vaikka on jo syksy. Istun leveistä männynrungoista rakennetun pöydän sille puolelle, josta näkyy rukoushuone, lipputanko ja hauen muotoinen kallio nurmikon keskellä. Saimi istuu minua vastapäätä, omenapuun alle, ja tiedän hänen näkevän takanani ensin leiritalon, sitten saunan, ponnauduslaudan ja haahkojen kiven.

Kaikki siksakissa samalla tavalla joka päivä.

Yhtäkkiä haluaisin eniten koko maailmassa, että olisi taas kesä ja että myös Maria ja muut lapset olisivat täällä. Että olisi vieläkin leiri ja me hyppisimme mereen ponnauduslaudalta. Että tärisisimme kylmästä ja silti vain hyppisimme. Minä tekisin täydellisen suoran kynttilän ja Maria voltin. Pojat pomppisivat laudalla niin, että mutterit olisi taas sementoitava tiukasti kiinni. Ja lopulta meidän huulemme olisivat niin siniset, että me luovuttaisimme ja menisimme saunaan, jossa laulaisimme *Siperian lakeus on laaja, siellä Sonja lunta lapioi. Hei!* Ja heittäisimme ison kauhallisen löylyä hein kohdalla ja jatkaisimme *Sonjalla kävi sikahuono tuuri, uusi tuuli uutta lunta toi. Hei!* ja heittäisimme taas löylyä, kunnes pienimpien olisi lähdettävä pois. Me jatkaisimme niin pitkään, että sauna olisi tyhjä.

– Niin se vaan menee viimeinenkin Korhosista presidentin luvalla naimisiin, Saimi sanoo yhtäkkiä ja löylyt katoavat mielestäni.

– Leivotaanko me häihin muutakin kuin pullapitkoja, kysyn. Mansikkakakku ja voileipäkakku ja silakkarullat ja ohuet viipalekurkut alkavat maistua siinä samassa kielelläni.

– Toisilla käy elämässä hyvä tuuri, Saimi sanoo, enkä ymmärrä, kuinka tuuri liittyy pullapitkoihin, ja päässäni soi vain *Sonjalla kävi sikahuono tuuri*. – Kun pääsee heti nuorena naimisiin.

Nyökkään kysymättä enempää, jotta päästäisiin jo leipomaan.

Sitten Saimi nappaa pöydän päällä roikkuvasta oksasta omenia kulhoon ja sanoo, että mehän ollaan kun eevat Eedenissä. Hänen käheä naurunsa saa minutkin nauramaan, vaikka en tarkalleen tiedä, millaisia Eedenin eevat ovat.

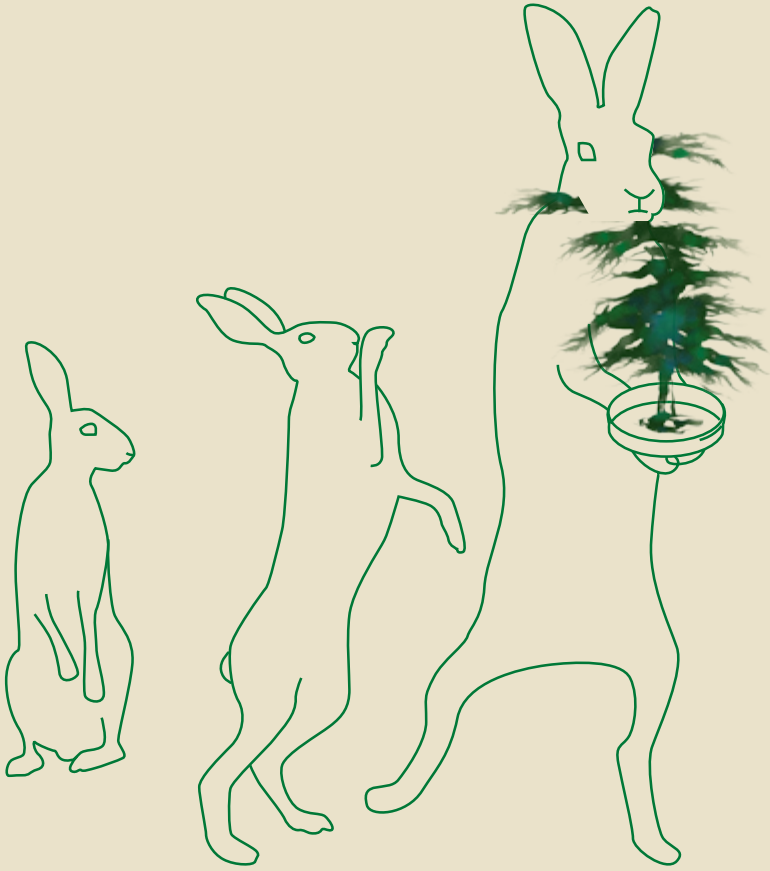
Syömme hiljaa, ja puolukkapuuron tuoksu muistuttaa minua äidistä. Haluaisin kysyä Saimilta vauvasta, mutta juuri silloin puhelin eteisessä soi. Se on isä ja Saimi muuttuu luuri korvallaan totiseksi. Hän sanoo isälle, että Herra antaa ja ottaa, ja minulle, että pikkuveli oli liian pieni elämään ja on nyt enkeli. Ja minä ajattelen kaikkia niitä kultakruunuja ja valkeita vaatteita, jotka ovat tarjolla taivaassa, jopa lapsille.

– Ehtikö pikkuveli rakastaa Jeesusta, kysyn Saimilta ja tunnen jotakin märkää silmissäni.

Saimi muuttuu harmaaksi eikä vastaa. Hän sanoo vain, että siellä se on nyt äitisikin kohtu sairaalan roskiksessa ja että sinusta tuli Mettisten perheen viimeinen lapsi. Silloin Saimi itkee, vaikka hän ei itke koskaan. On ilmeisesti surullista olla viimeinen lapsi, surullisempaa kuin kuolema tai se, että peukalon pää retkottaa melkein irti.

Ajattelen ruokajonoja, vessajonoja ja askarteluvälineiden jakamisjonoja, joissa kaikissa seison viimeisenä, ja siitä tulee kyllä surullinen olo. Sitten mietin äitiä, joka on sanonut, että viisi lasta tuntuu joskus paljolta, että kuinka se Markuksen äiti edes jaksaa. Ja isää, joka kutsuu minua jo nyt hännänhuipuksi tai pikku-Eeroksi.

Otan suuhuni ison lusikallisen puuroa, joka maistuu kirpeämmältä kuin äidin tekemä. Meri kimaltaa, lokkien poikaset seisoskelevat valkeaksi muuttuneella kivellä. Kaikki on kuten ennenkin. Pyyhin kyöneleeni Saimin villapaidan hihaan niin, että poskia kirvelee.

"JUST TÄLLAISTA ON ELÄÄ."

Hykerryttävän tarkkanäköinen romaani startup-maailmasta ja naisesta, joka ei tiennyt, mihin yksi unelma voi johtaa.

9 789520 462277

ISBN 978-952-04-6227-7 | 84.2

Kansi: Satu Kontinen